

JAARVERSLAG 2023

JONGE
KLIMAAT-
BEWEGING

Voorwoord

In 2023 vielen de klimaatrecords als dominostenen om. Het was niet alleen het natste jaar, maar ook het warmste jaar ooit gemeten. Zo warm zelfs dat de temperatuur op het Europese continent gemiddeld al met 1,48°C is opgewarmd. De klimaatcrisis ontwikkelt zich zo snel dat zelfs de meest fanatieke klimaatsceptici de gevolgen nog maar moeilijk kunnen ontkennen. Bovendien loopt de rekening in rap tempo op: het afgelopen jaar bracht de klimaatcrisis alleen al binnen de Europese Unie voor ruim €13 miljard schade toe.

Ondanks deze harde realiteit, waren er gelukkig ook lichtpuntjes te zien. Op de klimaattop in Dubai sloten wereldleiders eindelijk een akkoord dat het einde van fossiele brandstoffen moet inluiden en in Nederland kwamen de klimaatdoelen voor 2030, weliswaar met heel veel mitsen en maren, voor het eerst binnen bereik. Hoopgevende ontwikkelingen, waar de komende tijd flink op moet worden doorgepakt.

Doorpakken, dat deden we in 2023 bij de Jonge Klimaatbeweging ook. Zo voegden we met de Jonge Watervisie een nieuw hoofdstuk aan de Jonge Klimaatagenda toe en waren we aanwezig op de VN Waterconferentie in New York om de Algemene Vergadering toe te spreken. Ook na de zomer moest er flink worden doorgepakt. Door de plotselinge val van het kabinet Rutte IV vlak voor de zomer, moesten alle zeilen worden bijgezet om de verkiezingen voor te bereiden. Des te trotser kijken we terug op wat we in die korte tijd hebben neergezet. Nog tijdens de zomer lag er een inzet voor de verkiezingsprogramma's en binnen enkele weken stampten we door goede onderlinge samenwerking twee debatten, een Klimaatkandidatenevenement en de campagne 'Kies voor Klimaat' uit de grond.

Tijd om de kater van de verkiezingsuitslag te verwerken was er niet, want een week na de verkiezingen begon de klimaattop in Dubai. Onze inzet was helder: er moest en zou een uitfasering van fossiele brandstoffen komen en het was nu of nooit. Dus toen het spannend werd, grepen we alles aan om dat doel te bereiken. We zijn petitie gestart, stonden hand in hand met jongeren van over de hele wereld, lieten van ons horen in de media en brachten jongeren op de hoogte van de schimmige spelletjes die achter de schermen werden gespeeld.

Met dezelfde strijdbaarheid gaan we in 2024 aan de slag. Een jaar waarin we verschillende stappen zetten om de Jonge Klimaatbeweging weer een stapje beter en professioneler te maken. Zo zijn we voorbereid om ook in 2024 weer impact te maken, vóór en door jongeren, en ongeacht welk kabinet er ook komt.

Namens iedereen bij de Jonge Klimaatbeweging,

Dion, Dieuwertje, Lucas, Gijs, Tishana, Emmeline, Maartje en Marlou (Bestuur 2023-2024)

En

Aniek, Laura, Sandra, Youri, Irthe, Max, Tiffanie, Marlou (Bestuur 2022-2023)

Afkortingen of termen die we gebruiken

COP	Conference of Parties (internationale klimaatconferentie)
EZK	Ministerie van Economische Zaken & Klimaat
HR	Human Resources (personeelsbeleid)
I&W	Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat
JKA	Jonge Klimaatagenda
JKB	Jonge Klimaatbeweging
JO	Jongerenorganisatie
LNv	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
MarCom	Marketing & Communicatie werkgroep
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
NGO	Non-governmental organization
OFL	Overlegorgaan Fysieke
PA	Public Affairs
SER	Sociaal-Economische Raad
SMT	Social Media team (werkgroep)
VN / UN	Verenigde Naties / United Nations (engels)
WAT-GP	We Are Tomorrow - Global Partnership
WG	Werkgroep

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Afkortingen of termen die we gebruiken	3
Inhoudsopgave	4
Dit is de Jonge Klimaatbeweging	5
'23 in beeld	7
Impact in cijfers	8
Logo's van alle aangesloten JO's in 2023	9
Het goede voorbeeld geven	10
1. Jongerenvertegenwoordiging	12
1.1 Public Affairs	12
1.2 Jonge Klimaatagenda	17
1.3 Jongerenorganisaties	19
1.4 Jonge Klimaatpanel	20
2. Inspireren, informeren en activeren	22
2.1 JKB on Tour	22
2.2 Communicatie werkgroep	23
2.3 Persteam	27
2.4 GROW	28
2.5 Events	29
3. Organisatie	31
3.1. Zij maken de Jonge Klimaatbeweging	31
3.2. Interne organisatie	32
3.3.1 Successen	32
3.3. Community Team	33
3.4 Groen Geld	35
4. Financiële verantwoording	36
Colofon	37
Bijlage	38
1. Verslag Raad van Toezicht	38

Dit is de Jonge Klimaatbeweging

Onze visie

De Jonge Klimaatbeweging heeft sinds haar oprichting in 2016 het doel om klimaatverandering terug te dringen en het welzijn van mens en natuur te beschermen. Voor deze en toekomstige generaties. Samen bouwen we aan een 1,5-graadsamenleving¹ waarin **klimaatrechtvaardigheid, toekomstbestendigheid, empathie** en **participatie van jongerenorganisaties** onze centrale uitgangspunten zijn.

Onze missie

De JKB verenigt en vertegenwoordigt de stem van jongeren op het thema klimaat in de politiek, bedrijfsleven en in de samenleving. Zo brengen we jongeren samen die de strijd aan willen gaan en hun stem willen laten horen in het klimaatdebat en op straat.

Wat we doen

- **We verenigen jongeren!** Meer dan 60 jongerenorganisaties zetten hun handtekening onder de Jonge Klimaatagenda (JKA), onze gedeelde visie voor 2040. Via verschillende wegen, zoals via het JKPanel halen we regelmatig de mening en input van jongeren op.
- **We laten onze duurzame stem horen!** In de Sociaal-Economische Raad (SER), het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL), het Jonge Geluid, in gesprekken met ministers of ambtenaren en de Tweede Kamer laten wij die verenigde duurzame stem van jonge generaties horen. Zo zorgen wij ervoor dat deze organisaties de ideeën en wensen van jongeren meenemen in klimaatbeleid.
- **We doen mee!** We vertegenwoordigen de stem van jongeren in de politiek en bij de overheid. Dat doen we door belangrijke punten uit de JKA te agenderen en door ervoor te zorgen dat jongeren mee kunnen praten over beleid. Dit jaar hebben we een actieve inbreng gehad op onderwerpen als water, de circulaire economie, belastingen en het energiesysteem van de toekomst!

¹ Een samenleving die leeft op een planeet die niet meer dan 1,5 graden is opgewarmd vergeleken met vóór de Industriële Revolutie en er alles aan doet om de opwarming ook niet verder te laten stijgen.

- **We inspireren en activeren jongeren!** Met geweldige campagnes en evenementen brengen we klimaat en duurzaamheid onder de aandacht bij jongeren. Zo was onze verkiezingscampagne Kies voor Klimaat en ons Klimaat Kandidaten Evenement een groot succes met een bereik van meer dan 500.000 mensen;
- **We zijn internationaal!** We dragen de Jonge Klimaatagenda uit in Europa en op VN-niveau, door in de Europese Unie onze belangen te behartigen en naar internationale conferenties, zoals de klimaatop (COP), te gaan. Ook zijn we aangesloten bij het We Are Tomorrow Global Partnership en daardoor verbonden met jongerenorganisaties van over de hele wereld.
- **We zijn zichtbaar!** We laten van ons horen in de media door middel van opiniestukken, persreacties en interviews. Zo zorgen we ervoor dat iedereen de visie en ideeën van jongeren kent. Zo was Aniek (voorzitter '22-'23) te zien bij OP1 en werd Dion (voorzitter '23-'24) een aantal keer gequote in grote kranten naar aanleiding van onze aanwezigheid op COP28.

'23 in beeld

Impact in cijfers

Campagnes: 9

Aangesloten jongerenorganisaties: 66

Klimaatdialogen: 2

Een lancering van de jonge watervisie: 300

Ludieke acties: 2

Gesprekken met ministers en Tweede Kamerleden: 26

Meeste jongeren bereikt met organische post op Instagram: 23023

Meeste jongeren bereikt met organische post op LinkedIn: 53667

Meeste jongeren bereikt met gebooste post op Facebook/Instagram: 500000

Betrokken vrijwilligers: 80 vrijwilligers verspreid over 13 werkgroepen.

Mediaoptredens: 38

Klimaatlessen: 15 los en 30 voor het Trees for Schools project

JKBreeds: 5

GROW-events: 5

Georganiseerde debatten: 3

Logo's van alle aangesloten JO's in 2023

Het goede voorbeeld geven

Bij het uitdragen van een visie voor een duurzaam Nederland is het belangrijk dat wij als Jonge Klimaatbeweging het goede voorbeeld geven. De Jonge Klimaatbeweging heeft daarom verschillende duurzame gebruiken die hieronder worden toegelicht;

Duurzame gebruiken

Vegetarisch / veganistisch eten bij events | Op de evenementen die georganiseerd worden door de Jonge Klimaatbeweging is het eten dat geserveerd wordt vegetarisch of veganistisch. Het produceren van vegetarisch en veganistisch eten veroorzaakt over het algemeen minder milieuschade dan eten dat bereid is met dierlijke producten.

Samenwerking Trees for All | De Jonge Klimaatbeweging werkt nauw samen met Trees for All. Trees for All plant bomen in Nederland en in het buitenland voor een beter klimaat, meer biodiversiteit en gezonde leefomstandigheden. Wanneer een vrijwilliger vertrekt bij de Jonge Klimaatbeweging krijgt deze een geplante boom in het JKBos. Daarnaast werken JKB on tour en Trees for all samen in het project Trees for Schools om schoolpleinen te vergroenen.

Vrijwilligersbedankjes | De vrijwilligers ontvangen een JKBeker bij het verlaten van de organisatie. Een JKBeker is een herbruikbare drinkbeker, voor onder andere koffie en thee, gemaakt van gerecyclede koffiebekers.

Duurzaam kantoor en mobiliteit | De vrijwilligers van de Jonge Klimaatbeweging reizen zo veel mogelijk per trein naar het kantoor. Ook zorgen wij er als bestuur voor dat kantoorruimtes makkelijk bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.

Duurzame dilemma's

De Jonge Klimaatbeweging loopt tegen een aantal dilemma's aan waar regelmatig over moet worden nagedacht bij het maken van keuzes. Hieronder worden de dilemma's toegelicht;

Evenementen in het buitenland | Bij grote internationale evenementen in het buitenland moet de keuze gemaakt worden tussen niet gaan of wel gaan. Deze keuze is gebaseerd op, niet gaan en daarmee geen impact kunnen maken, of wel gaan, maar moeten vliegen. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld de Conference of Parties (COP) die in 2023 in Dubai heeft plaatsgevonden.

Greenwashing | De Jonge klimaatbeweging gaat heel bewust om met het aangaan van samenwerkingen. We ontvangen donaties van bedrijven, maar zorgen ervoor dat zij daarvoor in ruil niet met ons logo gaan zwaaien. Door bepaalde donaties niet aan te nemen, proberen we greenwashing te voorkomen.

Youthwashing | We zijn blij dat we betrokken worden om over beleid mee te praten en nemen dat serieus. Echter wordt er bij elk project een afweging gemaakt of we bij dat project daadwerkelijk impact maken. Wanneer we merken dat we alleen als verplichte stakeholder worden meegenomen, stoppen we met de jongerenparticipatie om youthwashing te voorkomen.

Duurzame verbeterpunten

Als Jonge Klimaatbeweging zien we dat er punten zijn waarop wij onszelf kunnen verbeteren met betrekking tot duurzaamheid. Hieronder staan twee punten genoemd waarop wij onszelf in 2024 op willen verbeteren;

Duurzame sprekerscadeau | De sprekers op de evenementen van de Jonge Klimaatbeweging zullen in 2024 een duurzaam sprekerscadeau krijgen. Op deze manier worden zij op een duurzame manier bedankt voor hun bijdrage en wordt verspilling tegengegaan.

Veganistisch eten | De Jonge Klimaatbeweging wil in de toekomst enkel veganistisch eten aanbieden, om zo bij te dragen aan de promotie van eerlijk, plantaardig en diervriendelijk voedsel dat milieuschade beperkt.

1. Jongerenvertegenwoordiging

1.1 Public Affairs

De Public Affairs tak van de Jonge Klimaatbeweging werkt aan het realiseren van de Jonge Klimaatagenda via de politiek. De tak behartigt de belangen van huidige en toekomstige generaties bij politiek en overheid in Den Haag, Europa en internationaal, en werkt zo aan het bouwen van een leefbare toekomst.

Public Affairs Nationaal

De werkgroep Public Affairs Nationaal (PA), draagt met het bestuurslid Overheid & Politiek de verantwoordelijkheid om de JKB een sterke positie te bezorgen door middel van lobby(activiteiten). Met 'lobby' wordt strategische belangenbehartiging bedoeld. Deze belangen vloeien voort uit de visie van de JKB, dit is de combinatie van de Jonge Klimaatagenda 3.0 en de Jonge Watervisie. Alle documenten die gelieerd zijn aan deze visie vallen hier ook onder.

Binnen de werkgroep wordt er sinds het bestuursjaar 2022/2023 gewerkt met 'Taskforces' op een thema dat direct of indirect in de Jonge Klimaatagenda/Jonge Watervisie wordt genoemd. Dit begon met de taskforces Circulaire Economie, Onderwijs, Gebouwde Omgeving en Water. Door het jaar heen is hier wel in geschoven. Er wordt doorlopend gelobbyd voor de Klimaatautoriteit (Wetenschappelijke Klimaatraad; WKR) en de Generatietoets, en wordt er ingespeeld op actualiteiten.

In 2023 heeft de werkgroep het eerste half jaar grotendeels gelobbyd richting de ministeries en de Tweede Kamer vanuit de Taskforces. Er is vanuit het voorzitterschap hard gewerkt aan het professionaliseren en structureren van de werkgroep. Zo is er op het werkgroepweekend in mei gereflecteerd met de hele werkgroep over de capaciteiten en verbeterpunten van het team. We speelden in op de actualiteiten in Den Haag, bijvoorbeeld met het organiseren van 2 ludieke acties over systeemverandering. Ook heeft de PA werkgroep veel bijgedragen aan het grote project van begin 2023, de Jonge Watervisie. Er werd vanuit een politieke hoek meegeschreven, er werd bijgedragen aan het voorbereiden en bijwonen van de VN Water conferentie en de Visie werd overhandigd aan de minister en kamerleden.

In de zomer van 2023 viel het kabinet. Dat betekende niet alleen een grote verandering voor Nederland, maar ook voor deze werkgroep. Door die actualiteit werd het noodzakelijk om af te wijken van het Jaarplan 2023 en ons aan te passen aan de politieke omstandigheden. In plaats van het focussen op de plannen van ministers en het kabinet en dat via onze bekende contacten in de Tweede Kamer bij te sturen, werd het kabinet demissionair en moesten we ons gaan voorbereiden op een nieuwe Kamer. Ook ontstond er plotseling een kans om nieuwe punten te agenderen bij een volgend regeerakkoord, te beginnen bij de partijprogramma's. Daardoor werd er veel flexibiliteit van de werkgroep gevraagd en moesten we plotseling met een hele hoge werkdruk omgaan, maar de groep heeft dat uitstekend opgepakt en sterke

resultaten geboekt. Zo hebben we in 4 maanden tijd een sterke, gedragen en partij specifieke inbreng naar alle programmacommissies opgestuurd, gewerkt aan een verenigde boodschap vanuit onze generatie samen met Het Jonge Geluid, bijgedragen aan het organiseren van 2 succesvolle debatten, een Klimaat Kandidaten campagne opgezet en een bijbehorend evenement georganiseerd waar 9 kandidaat-kamerleden bij aanwezig waren en allemaal terwijl de reguliere werkzaamheden ook bleven lopen. We zijn trots op de sterke structuur, kwaliteit en gebondenheid van de groep.

Successen

1. We hebben veel gewerkt aan ons contact met Tweede Kamerleden. Kamerleden die we nog niet gesproken hebben kennen ons vaak al door onze zichtbaarheid en goede contacten op andere dossiers. De campagnetijd hebben we gebruikt om ons voor te bereiden op de nieuwe zetelverdeling. Er is contact gelegd met de nieuwe Klimaat en Energie woordvoerders, zowel tijdens als na de campagne.
2. We hebben 2 ludieke acties georganiseerd. In februari voor het plenaire debat over de Europese Klimaatwet, met als actie “ver gooien voor onze toekomst”, en voor het commissiedebat over systeemtransitie en klimaatbeleid na 2030 met “laat onze toekomst niet varen”. Een kleine highlight: ons vooraf gegeven bootje met de tekst lag bij dit tweede debat bij een groot deel van de commissie zichtbaar op tafel. De JKA werd meerdere keren benoemd als dé toekomstvisie en werd plenair opgelezen.
3. Het Ministerie van EZK en IenW weten ons goed te vinden. We worden structureel betrokken bij verschillende onderwerpen, zoals circulaire economie, water, de generatietoets en de COP. Zo zijn we bij IenW aangesloten bij het kernteam van het Nationaal Programma Circulaire Economie en gaan we structureel halfjaarlijks in gesprek met de minister voor Klimaat en Energie bij EZK.
4. We hebben gesprekken bij diverse ministeries en kamerleden over de Jonge Watervisie/JKA-thema's water, economie, voeding, biodiversiteit en natuur, energie & industrie, wonen en onderwijs.
5. We hebben gewerkt aan de integriteit van onze lobby. Zo is steeds meer de samenwerking binnen de organisatie met andere werkgroepen opgezocht. Er is samen met de werkgroep JKA gewerkt aan position papers en workshops, met Events en Campagnes aan ludieke acties en met JKPanel en de werkgroep JO's om de achterban directer te betrekken bij de lobby.
6. We hebben in korte tijd een volwaardige verkiezingscampagne opgezet en gedraaid, hoofdzakelijk bestaande uit inbreng richting de verschillende partijprogramma's, de online Klimaatkandidaat campagne, het Klimaatkandidaat Evenement met 9 aanwezige politici, en het organiseren van 2 debatten.

Public Affairs Internationaal

Wat het klimaatbeleid betreft, wordt de grootste impact gemaakt in Europees verband. Besluiten rondom onderwerpen zoals de circulaire economie en mobiliteit worden voor een groot deel door de Europese Unie genomen. Je kunt op nationaal niveau wel goede input leveren, maar voor de grotere beslissingen kun je beter bij beleidsmakers van de Europese Unie zijn. Veel Nederlands beleid van de afgelopen jaren wordt aangejaagd vanuit de EU en dat zal de komende jaren alleen maar een grotere rol gaan spelen. Daarom hebben we

besloten om een Europese lobby voor onze Jonge Klimaatagenda op te bouwen en een internationale werkgroep Public Affairs op te starten.

De werkgroep richt zich op de belangen van Nederlandse jongeren in Europa, altijd gebaseerd op onze visiedocumenten. Dat doen ze bijvoorbeeld door gesprekken te voeren met Europarlementariërs en de Europese Commissie en door deel te nemen aan Europese/internationale conferenties. De resultaten van de werkgroep overtreffen onze verwachtingen. Er is een aanzienlijk gebrek aan betrokkenheid van jongeren in Europa, waardoor we gemakkelijk aan tafel kunnen komen om onze standpunten naar voren te brengen. Op dit moment bestaan er 3 taskforces binnen de werkgroep. Het team circulaire economie houdt zich bezig met grondstoffen, mobiliteit richt zich op het internationale treinnetwerk, en het team landbouw/voedsel houdt zich bezig met zaken zoals de natuur herstelwet en de toekomst van de landbouwsector. Een prioriteit binnen de werkgroep is het bouwen van een Europees netwerk, met zowel internationale jongerenorganisaties als andere organisaties die belangenbehartigers verenigen.

Naast deze inhoudelijke thema's heeft de werkgroep zich ook beziggehouden met het voorbereiden en bijwonen van internationale conferenties en evenementen. Deze werden geselecteerd gebaseerd op de onderwerpen waar de werkgroep zich mee bezighoudt, en hebben als doel altijd om kennis op te doen, te werken aan het netwerk binnen een thema of in het algemeen met grote Europese stakeholders, en het verkondigen van de boodschap van de Jonge Klimaatagenda. Het hoogtepunt hiervan was de COP28. De werkgroep was nauw betrokken bij de voorbereiding en de voorzitter was zelf ook onderdeel van de delegatie. Door het toevoegen van expertise op Europees terrein aan dit team konden wij ons effectiever inzetten en meer kansen voor de JKB creëren op de COP.

Successen

1. De werkgroep is dit jaar opgericht om onze rol binnen Europa te verkennen, en de internationale werkgroep functioneert boven verwachting. In een jaar tijd is de werkgroep enorm gegroeid en op eigen benen gaan staan. Op dit moment bestaat de werkgroep uit 7 actieve vrijwilligers met een duidelijke structuur. Er is veel aandacht voor het functioneren van de groep en er wordt serieus werk gemaakt van het continu verbeteren van de werkprocessen binnen de groep.
2. We zetten mooie stappen om onze rol binnen Europa en de besluitvormingsprocessen daar beter te begrijpen. We kunnen ook al meepraten en punten agenderen, we worden hartelijk ontvangen. We krijgen ontzettend makkelijk toegang tot de Nederlandse Europarlementariërs en de Europese Commissie. We zetten ons vooral in op jongerenparticipatie, mobiliteit en circulariteit waar we position papers voor hebben opgesteld. We deden een lobby voor de belangrijke Europese Natuur Herstelwet die veel invloed zal hebben op het natuurbeleid voor Nederland. Ook hebben we onze bekendheid en zichtbaarheid versterkt, onder andere door ons bezoek aan een aantal relevante conferenties waar we een bijdrage hebben geleverd.
3. Ook buiten Europa leren we steeds beter hoe we impact kunnen maken. Zo hebben we de General Assembly kunnen toespreken tijdens de UN Water Conference, zijn we met de minister mee geweest naar het World Circular Economy Forum. Ook gingen we naar de SB58 in Bonn om de eerste stappen te maken voor COP28, waar we ook een side-event organiseerden met andere jongerenvertegenwoordigers. De COP28 zelf

was een hoogtepunt. Voor 2 weken lang zat daar een sterke delegatie, die onze internationale banden versterkte, in gesprek ging met belangrijke Europese en internationale spelers, een paneldiscussie over het uitfaseren van fossiele brandstoffen in internationaal verband organiseerde met diverse en belangrijke sprekers, en relaties bouwde met internationale partners.

1.1.2 Wat hebben we geleerd?

1. Het was voorheen nog niet helemaal duidelijk hoe de Brede Bewustwording en Jongerenvertegenwoordiging zich tot elkaar verhouden. Daar hebben we door een gezamenlijke strategiesessie antwoord op gekregen: aangezien het hoofddoel van de Jonge Klimaatbeweging is om de stem van onze achterban te vertegenwoordigen, is het belangrijk dat de hele Jonge Klimaatbeweging daar als een geoliede machine voor samenwerkt. Ze staan dus continu in verbinding met elkaar! Samenwerken is daarom erg belangrijk en versterkt beide takken.
2. Door de huidige positie van de Jonge Klimaatbeweging worden we voor ontzettend veel input gevraagd op belangrijke dossiers en kunnen we in principe overal belangrijke punten agenderen. Dat is heel fijn, maar vraagt door de huidige capaciteit ook om focus, anders zijn we met te veel bezig om overal serieuze aandacht aan te kunnen geven, waardoor we minder effectief zijn. De Jonge Klimaatagenda realiteit willen maken, waarvoor het belangrijk is om te investeren in meer capaciteit.
3. We werken bij zowel PA Nationaal als Internationaal met thema-specifieke taskforces zoals 'Onderwijs' en 'Water'. Dat werkt ontzettend goed omdat vrijwilligers zich zo kunnen vastbijten in een specifiek thema. Bij belangrijke actuele thema's waar we mee aan de slag willen wordt een tijdelijke taskforce opgestart waarin de vrijwilligers die dat willen deelnemen. Komend jaar zullen we deze lijn doortrekken met het invoeren van organisatie-brede themateams.
4. Op meerdaagse conferenties is het voor ons even zoeken geweest hoe we daar de beste resultaten kunnen halen. Daaruit bleek dat het heel belangrijk is om van tevoren met een takenlijst te werken, een plan op te stellen en specifieke en haalbare doelen te stellen. Voor degene die de delegatie leidt, is het belangrijk om de behoeftes van iedereen te duiden, om dagelijks reflecties te houden op zowel vooraf gestelde JKB en persoonlijke doelen als op persoonlijk vlak. Ook is het tijdens een meerdaagse conferentie heel belangrijk om de energielevels te bewaken, een goede sfeer te hebben en het vooral ook leuk te hebben met elkaar.
5. Hoe beter de sfeer en binding binnen de werkgroep is, hoe beter de resultaten zijn. Het is erg belangrijk om te investeren in de banden binnen de werkgroep, zeker als deze nu zal groeien. Daarom moet er een goed plan liggen voor het onboarden van nieuwe werkgroepleden en regelmatig sociale activiteiten georganiseerd worden.
6. Samenwerken maakt ons beter! De grootste successen van het afgelopen jaar zijn behaald binnen projecten die gezamenlijk met andere werkgroepen zijn opgezet. De PA werkgroep staat steeds meer verbonden met de organisatie waardoor onze opties en blik verbreden.

1.3.3 Toekomstplannen

Vanuit de Public Affairs tak zullen we het komende jaar vol energie door gaan met ons werk. Het doel is altijd de positie van de Jonge Klimaatbeweging verstevigen, onze kennis en netwerken uitbreiden en de visie van de Jonge Klimaatagenda via politieke wegen een stukje bij beetje te realiseren.

Public Affairs nationaal zal na de verkiezingsuitslag van november 2023 extra hard aan de bak moeten. We zullen boven op het formatieproces en het schrijven van het nieuwe akkoord tussen de onderhandelende partijen zitten. We gaan aan de slag met het opbouwen van sterke banden met de nieuwe Tweede Kamer en het behoud van onze positie binnen de verschillende ministeries. Ook zal het team een grote rol gaan spelen bij de invulling van de nieuwe Themateams, om zo onze lobby nog sterker te maken, maar ook te verbreden in tijden dat de politieke winden ons toch minder gunstig gezind zijn.

Public Affairs International heeft het komende half jaar een grote klus voor de boeg. In juni 2024 zullen de Europese Verkiezingen plaatsvinden. De werkgroep is al hard begonnen met het opstellen en uitvoeren van een strategie rondom deze verkiezingen. Er wordt gebruikgemaakt van het momentum om banden op te bouwen, maar we hebben ook als doel om het belang van de Europese Verkiezingen onder onze achterban aan te geven. Daarin zal veel samengewerkt worden met andere werkgroepen, zoals bijvoorbeeld de Brusseldag die in april 2024 op de agenda staat. Daarnaast is deze werkgroep in 2023 begonnen als pilot. Na het afronden van de Europese Verkiezingscampagne zal deze pilot door het bestuur geëvalueerd worden.

1.2 Jonge Klimaatagenda

De werkgroep Jonge Klimaatagenda haalt input op bij jongerenorganisaties uit onze achterban en combineert de verschillende meningen vervolgens in ons visiedocument: de Jonge Klimaatagenda (JKA). Dit visiedocument is het mandaat voor onze jongerenvertegenwoordiging bij beleidsmakers en de politiek. Ook houdt zij de ontwikkelingen rondom de JKA in de gaten door regelmatig input op te halen vanuit de achterban en een brede groep jongeren. De JKA-werkgroep denkt ook inhoudelijk mee en schrijft mee over de thema's die de Jonge Klimaatagenda raken.

De Jonge Klimaatagenda-tak van de Jonge Klimaatbeweging heeft zich in het eerste halfjaar van 2023 primair gericht op het schrijven van de Watervisie. Dit om de toekomst zoals we die voor ons zien in de JKA 3.0, tastbaarder te maken, maar ook omdat water een thema is dat in de JKA 3.0 nog niet besproken werd. De Jonge Klimaatagenda-werkgroep heeft daarbij

organisatiebreed nauw samengewerkt met verschillende werkgroepen, om onze visie op water zo sterk mogelijk te maken en zo goed mogelijk uit te dragen. Zulke samenwerking smaakt zeker naar meer en zullen we dan ook doorzetten bij de verdere uitwerking van de JKA 3.0!

1.2.1 Successen

1. Een succesvolle online dialoog gehouden om input op te halen voor de Jonge Watervisie. Hierbij hebben meer dan 50 jongeren deelgenomen en met velen daarvan is nog extra contact gehouden bij het schrijven van de Jonge Watervisie.
2. De JKA WG heeft de Jonge Watervisie in samenwerking met de werkgroep Public Affairs geschreven. De Jonge Watervisie is een breed gedragen document geworden, en is een gedetailleerde uitwerking van en toevoeging aan de JKA 3.0. Daarnaast is dit document ook een teken van een ander succes: namelijk een nauwe samenwerking met de werkgroep Public Affairs.
3. De lancering van de Jonge Watervisie. Dit goedbezochte en feestelijke evenement was een mooi voorbeeld van JKB-brede samenwerking, met zowel campagnes, events, social media team, public affairs en de JKA-werkgroep.
4. De JKA WG heeft gewerkt aan een verbetering van het format klimaatdialoog als manier om de input van jongeren op te halen.
5. Een succesvolle samenwerking met de werkgroep JKPanel: het eerste live Panel over biodiversiteit.
6. De werkgroep van de Jonge Klimaatagenda heeft in samenwerking met JKpanel input opgehaald onder maar liefst 150 jongeren over de verschillende thema's van de JKA met betrekking tot duurzaam leven. Deze bevindingen zijn samengevat in een lijst.

1.2.2 Wat hebben we geleerd?

1. Bij JKB-brede samenwerking is het belangrijk om vanaf het begin helder te hebben wie verantwoordelijk is voor wat, zeker bij taken die binnen het werkgebied van meerdere werkgroepen passen. Inmiddels hebben we daarvoor het RASCI-model.
2. Het is belangrijk om bij grote projecten zoals de Jonge Watervisie aan het begin duidelijk voor ogen te hebben wat het doel is. Flexibiliteit is goed, maar aan het begin al de doelen duidelijk hebben, maakt het samenwerken makkelijker en minder stressvol. De Jonge Watervisie is uiteindelijk een prachtig document, maar is wel groter en langer geworden dan van tevoren verwacht. Dat is niet erg, maar het proces was meer gestroomlijnd verlopen als we helderder op papier hadden gehad wat het doel van het project 'Water' precies was. We experimenteren nu met een concept-note-principe om vanaf meet af aan alle neuzen dezelfde kant op te hebben wat betreft de doel, grootte, en verantwoordelijkheden rondom een project.
3. Voor de JKA-werkgroep is het in een jaar waarin we niet werken aan een nieuwe versie van de JKA, extra belangrijk om constant iets te hebben om naartoe te werken. Losse

projecten met een kortere tijdlijn kunnen daarbij helpen, maar het is vooral goed om een overkoepelend doel te hebben waar die projecten in passen. Aan het begin van het jaar was de Jonge Watervisie dit doel, maar hoewel de JKA-werkgroep daarna goed aan de slag is geweest met kleinere projecten zoals een how to-jongerenparticipatie-memo, is het makkelijker om de werkgroep gemotiveerd te houden als er een overkoepelend doel is waarbinnen die losse, kleinere projecten vallen.

4. Verder is er in de tweede helft van het jaar veel aandacht besteed aan teambuilding. Dit hebben wij bereikt door twee activiteiten te organiseren waarbij de werkgroepleden intensief samenwerkten en informeel met elkaar konden praten. Een goede sfeer binnen de groep is essentieel, omdat de werkgroepleden vaak individueel aan projecten werken of schrijven.

1.2.3 Toekomstplannen

Begin 2024 gaan we verder aan de slag met het verzamelen van input vanuit onze achterban en onder jongeren. Op deze manier blijven we up-to-date over de onderwerpen van de Jonge Klimaatagenda en weten we wat er speelt. Daarnaast zullen we bepaalde thema's van de JKA nader belichten via informatieve filmpjes. We blijven de Jonge Klimaatbeweging voorzien van inhoud op de verschillende thema's en gaan aan de slag met matrix werken.

1.3 Jongerenorganisaties

De werkgroep Jongerenorganisaties ondersteunt het bestuurslid Jongerenorganisaties bij het onderhouden van de externe relaties van de Jonge Klimaatbeweging en het uitbreiden van de achterban. Het doel van de werkgroep is om professioneel met jongerenorganisaties te communiceren, relaties warm te houden en de achterban zo divers en representatief mogelijk te maken. De jongerenorganisaties zijn de schakel naar alle stemmen die de JKB wil vertegenwoordigen in het klimaatdebat, daarom is het van belang dat de werkgroep op haar beurt weer een goede schakel is tussen de JKB en de jongerenorganisaties.

Inmiddels hebben 66 jongerenorganisaties de Jonge Klimaatagenda ondertekend. Dit jaar is er vooral een grote focus gelegd op het ontwikkelen van een strategie voor het uitbreiden en onderhouden van het contact met de achterban. Zo is er een overzicht gecreëerd met informatie over de jongerenorganisaties op basis van welke regio de jongerenorganisatie actief is, op welke thema's van de JKA ze focussen, en wanneer er een bestuurswissel plaatsvindt. Dit is vervolgens verder uitgewerkt in een systeem waar alle JKB'ers bij kunnen om aantekeningen van de recente gesprekken met JO's te lezen. Op deze manier kan het contact goed onderhouden worden en is er een goed overzicht van de diversiteit in onze

achterban. Op basis hiervan hebben we een duidelijk plan gemaakt om de achterban representatiever te maken.

1.3.1 Successen

- Inmiddels zijn 66 jongerenorganisaties aangesloten!
- Er structuur gebracht aan het contact met de jongerenorganisaties door middel van het ontwikkelen van de goed overzicht met informatie over de jongerenorganisaties
- Er is op basis van het overzicht een strategie bepaald om de diversiteit van onze achterban te vergroten.
- Samengewerkt met linkse en rechtse politieke jongerenorganisaties door middel van ludieke acties en inhoudelijke evenementen.
- Steeds meer werkgroepen in de JKB weten de werkgroep Jongerenorganisaties te vinden!

1.3.2 Wat hebben we geleerd?

- Afgelopen jaren is de Jonge Klimaatbeweging ontzettend hard gegroeid, maar hier zat niet altijd een duidelijke strategie achter. Inmiddels hebben we dit gevormd om echt goed te kijken naar de diversiteit van de achterban. Hieruit hebben we geleerd dat de achterban nog diverser kan worden op bijvoorbeeld bepaalde thema's en regio's. Zo is de achterban goed vertegenwoordigd in de randstad, maar minder goed in de provincies daaromheen.
- Vele jongerenorganisaties zijn erg enthousiast om met ons samen te werken. Dit is natuurlijk ontzettend leuk, maar toch is het ook belangrijk om te kijken naar de capaciteit van de Jonge Klimaatbeweging om te zorgen dat de relaties met de achterban ook goed blijven. Met een grotere achterban is het lastiger om goed contact te houden en daarom is het van belang om te blijven overwegen op welke manier de achterban kan groeien.
- Veel jongerenorganisaties willen meedenken voor het uitwerken van concrete plannen om de Jonge Klimaatagenda te halen. Maak hier gebruik van! De jongerenorganisaties hebben ontzettend veel kennis in huis die wij goed kunnen gebruiken!

1.3.3 Toekomstplannen

Begin 2024 gaan we verder bouwen aan de diversiteit van onze achterban. We hebben een visie geschreven over een diverse achterban, maar nog geen concrete stappen om deze visie te realiseren. Ook willen we bouwen aan een werkgroep die grotendeels zelfstandig het mailcontact kan onderhouden met de achterban, zodat het bestuurslid zich op andere taken kan focussen.

1.4 Jonge Klimaatpanel

Het JKPanel geeft jongeren de kans om hun stem te laten horen over klimaatvraagstukken. Via een online vragenlijst kunnen jongeren hun mening geven over verschillende onderwerpen uit de Jonge Klimaatagenda. De uitkomsten van het JKPanel worden verwerkt in een rapportage. Hierdoor kunnen de resultaten gebruikt worden tijdens onze belangenbehartiging, in onze JKA, laten we zien op social media en kunnen jongeren ze zelf gebruiken in hun verslagen. Op deze manier versterkt het JKPanel jongerenvertegenwoordiging op het gebied van klimaat en duurzaamheid in het algemeen.

1.4.1 Successen

- Na het panel over Biodiversiteit is de werkgroep aan de slag gegaan met het panel over de Circulaire Economie. Hiermee is aan de slag gegaan na de vraag van PA, zodat zij de resultaten konden meenemen in gesprekken met het ministerie van Infra en Waterstaat.
- Rond de verkiezingen heeft het panel ook een onderzoek gedaan naar de belemmeringen die jongeren ervaren om duurzamer te gaan leven. De vraag hierbij was om een lijst aan eisen op te stellen, die tijdens de formatie kunnen worden meegenomen. Voor dit panel is ook een JKPanel Live georganiseerd.
- Vanuit de campagne werkgroep kwam de vraag of we aan jongeren in het panel een aantal vragen die gerelateerd waren aan de COP te stellen. Vanuit de resultaten is de campagne WG bezig om dat te verwerken in een ludieke actie en/of social post.

1.4.2 Wat hebben we geleerd?

- Hoewel rapportages een professionele, concrete en complete vorm van resultaten uitwerken is, is het ook erg tijdrovend. Om die reden is het goed tijdens het opstellen van het panel ook rekening te houden met de uitwerking van het onderzoeksrapport.
- Op het panel wordt veelal gereageerd door hoogopgeleide randstedelijke jongeren. Er zullen stappen moeten worden gezet om de diversiteit te verhogen.
- In samenwerking met andere werkgroepen moet goed over de planning van de acties en verantwoordelijkheden worden gesproken, om vertraging in de uitwerking van rapporten te voorkomen.

1.4.3 Toekomstplannen

Aan het einde van het jaar is de werkgroep gestart met de projecten JKBarometer en JKPanel voor JKB on tour. Met het nieuwe panel, de JKBarometer, willen we het klimaatoptimisme onder jongeren gaan meten. Op die manier willen we onderzoeken wat voor klimaatstress zorgt en wat voor klimaatoptimisme. Daarnaast willen we het MBO meer in onze panels betrekken en zijn we in samenwerking met JKB on Tour een panel voor in de klimaatles aan het ontwikkelen. Tot slot, we gaan aan de slag met Panel Plannen, een soort draaiboek voor panels

2. Inspireren, informeren en activeren

2.1 JKB on Tour

JKB on Tour geeft lessen over de klimaatcrisis op mbo-scholen, omdat we zien dat MBO-studenten te weinig betrokken worden in het klimaatdebat. Deze lessen maken het mogelijk een nog groter en breder aantal jongeren te bereiken. In de lessen geven we de studenten informatie over het ontstaan van de klimaatcrisis, waarom het zo moeilijk is om het op te lossen en laten we hen zien hoe klimaatverandering verbonden is met hun dagelijks leven. Ook zetten we de studenten aan het denken door interactieve oefeningen te gebruiken.

2.1.1 Successen

- Meer dan 1100 mbo-studenten bereikt met 45 klimaatlessen door heel Nederland.
- Nieuwe samenwerking met Trees for all is gestart. Met het project Trees for Schools zijn we in september bij 3 MBO-scholen (Amsterdam, Tilburg en Groningen) langs geweest op de klimaatlessen te verzorgen. Op alle drie de scholen zijn de projectgroepen gevuld, wat de pilot een groot succes maakte!
- De werkgroep is onderdeel geworden van de werkgroep GROW en zorgen nu samen voor meer brede bewustwording!

2.1.2 Wat hebben we geleerd?

- De samenwerking met Trees for All is erg prettig, omdat we de acquisitie richting de scholen kunnen uitbesteden. Toch zorgt de samenwerking wel voor een grote piek in september en november. Dit betekent dat de zomervakantie al snel besteed is aan gastdocenten werving. Hier moet daarom op tijd mee worden begonnen.
- Het samengaan van GROW en JKB on Tour wordt door iedereen positief ervaren. Toch moet er op gelet worden dat de taken van JKB on Tour niet ondersneeuwen in het organiseren van de evenementen.

2.1.3 Toekomstplannen

Vanuit de klimaatlessen die op de 3 MBO-scholen van het Trees for Schools project is veel impact gemaakt en zijn ook veel lessen geleerd. Met name de duur van de lessen werd als erg lang ervaren door MBO-studenten en (gast)docenten. Om die reden zal de klimaatles volgend jaar worden ingekort naar 1 lesuur en meer interactief worden gemaakt. Dit zal ook helpen bij de organisatie van de klimaatlessen voor het Trees for Schools project. Naar verwachting zullen volgend jaar 10 MBO-scholen deelnemen aan Trees for Schools.

2.2 Communicatie werkgroep

2.2.1 Campagne werkgroep

De campagne werkgroep is de duizendpoot van de JKB die ervoor zorgt dat er acties en publieke campagnes komen. De werkgroep bedenkt ludieke acties rondom een evenement, project of de belangenbehartiging van de Jonge Klimaatbeweging om de impact van de boodschap te versterken en de aandacht van politici en beleidsmakers te krijgen. Samenwerking in key in deze werkgroep, zeker de samenwerking met andere WG's.

2.2.1.1 Successen

- We hebben twee ludieke acties voor de Tweede Kamer georganiseerd over systeemverandering en de rol van jongeren in het bouwen van een leefbare toekomst. Politici zoals Raoul Boucke en Silvio Erkens zijn langs gekomen om met onze Public Affairs werkgroep leden in gesprek te gaan over onze JKA lobby punten.
- We hebben in samenwerking met Stem op een Jongeren een campagne georganiseerd om jonge kandidaten die klimaat belangrijk vinden een extra duwtje geven voor de Provinciale Statenverkiezingen, dit is succesvol herhaald voor de Tweede Kamer Verkiezingen in november.

- We hebben een campagne georganiseerd rondom de lancering van de jonge watervisie en de United Nations Water Conference om de JKB's visie over water met het publiek te delen en ervoor zorgen dat de stem van jongeren beter meegenomen wordt in het schrijven van internationaal en nederlands beleid over water.
- We hebben onze eerste sponsor gevonden voor onze ludieke acties. Zij hebben een paar honderd euro, *in natura*, bijgedragen voor de actie.
- We hebben een stappenplan opgesteld voor het organiseren van ludieke acties om ervoor te zorgen dat de campagne werkgroep efficiënter wordt in het organiseren van ludieke acties en we makkelijker sponsors kunnen benaderen.
- In samenwerking met Turing Foundation hebben we een online campagne laten lopen waarbij we 500.000+ mensen bereikt hebben met onze 'kies voor klimaat' campagne.

2.2.1.2 Wat hebben we geleerd?

- We hebben geleerd dat een concreet stappenplan nodig is om een duidelijke taakverdeling en verwachtingsmanagement te hebben
- Er moet strakke communicatie tussen de Campagne werkgroep en de Public Affairs werkgroep zijn om de logistiek omtrent het debat en de ludieke actie te coördineren.\
- Ook met het SMT moet nauw worden samengewerkt om de online campagnes vlekkeloos te laten verlopen
- Het is een werkgroep waarbij het 'takenpakket' niet heel duidelijk is en daarom is het super belangrijk dat je blijft checken of iedereen echt in zijn kracht staat
- Deze werkgroep heeft nu een vaste penningmeester

2.2.1.3 Toekomstplannen

De toekomst van deze werkgroep ziet er wellicht wat anders uit, het plan is namelijk om nog meer de samenwerking met PA op te zoeken en daardoor gaan we een pilot draaien in 2024 om te kijken of campagnes nog beter functioneert onder een ander bestuurslid, namelijk: Politiek & Overheid. Daarnaast merken we dat er wat functiespecifieke kennis handig is in deze werkgroep en hebben we in de vacatures heel duidelijk aangegeven naar welke krachten we op zoek zijn. Met het oog op de toekomst kan dit betekenen dat er binnen deze werkgroep vaste rollen komen.

2.2.2 Social Media Team

Het Social Media Team is de werkgroep die ervoor zorgt dat we voor jong & oud goed te vinden zijn op alle populaire social media platforms! Ze zijn verantwoordelijk voor de online communicatiekanalen van de JKB. Zo beheren ze de online aanwezigheid van de JKB en helpen de activiteiten van de klimaatbeweging toegankelijker te maken door klimaat- en JKB-nieuws te delen op onze socials.

2.2.2.1 Successen

- Het aantal volgers op alle JKB social media kanalen is gegroeid. We hebben bijvoorbeeld de 10,000 volgers bereikt op LinkedIn <3
- We hebben nieuwe content ontworpen zoals de maandelijkse update, 'Klimaat Relevante' thema.
- We hebben samengewerkt met externe partners voor onze content creatie en hebben gepost in samenwerking met nieuwe externe partners zoals Stem op een Jongeren.
- We hebben een standaard proces ingesteld voor het aanleveren van social media content om de werkdruk om de werkgroep te verlagen
- We hebben een plan geschreven over hoe de socials gebruikt moeten worden voor evenementen in het buitenland zodat bestuursleden kunnen laten zien wat ze doen als ze op een evenement zijn. Zo zorgen we ervoor dat er op de JKB social verschillende bestuursleden geshowcased worden en dat onze achterban een beter kijkje krijgt in het 'dagelijks leven van het bestuur/JKB'.
- In samenwerking met ASN bank hebben we een Goed Klimaat Nieuws Jongeren Special online gezet
- In samenwerking met 8 andere NGO's hebben we op COP28 een video gemaakt om aandacht te vragen voor het uitfaseren van fossiele brandstoffen. Dit is de best bekeken video van de JKB tot nu toe!
- Er is een nieuwe social media strategie om nog meer uit de online kanalen te kunnen halen.

2.2.2.2 Wat hebben we geleerd?

- Google analytics en CSR zijn tools die ons kunnen helpen ons bereik te vergroten
- Samenwerking met externe partners is een leuke manier om ons bereik te vergroten en helpt met de vrijwilligers werving.
- Posts moeten op schema live gezet worden en het tijdstip daarvoor is wisselend per communicatiekanaal
- WG'en leveren vaak content aan voor de dag erna, dat moet beter worden verdeeld zodat er minder druk komt te liggen op de WG en de post goed uitgewerkt kunnen worden
- Deze werkgroep heeft nu een vaste penningmeester

2.2.2.3 Toekomstplannen

Om de JKB te laten shinen online is een actieve aanwezigheid gewenst, maar daarnaast ook een visueel aantrekkelijk kanaal. Dit doen we al heel goed, maar het mag nog wel een tandje scherper. Met een duidelijker kleurenschema en regels over hoe 'vol' de visuals mogen, wordt er gewerkt aan een nieuwe aantrekkelijke online huisstijl voor de JKB. Verder willen we ons meer ontwikkelen op het gebied van video-content.

2.2.3 Marketing & Communicatie werkgroep

De Marketing & Communicatie werkgroep is de werkgroep die verantwoordelijk is voor de marketing van en communicatie over de Jonge Klimaatbeweging. Ze ontwerpen de interne en externe branding van de Jonge Klimaatbeweging en overzien de marketing en merchandisingstrategie van de organisatie.

2.2.3.1 Successen

- We hebben dit half jaar hard gewerkt aan het versterken van onze communicatiestrategie buiten onze social media kanalen. Er gaat nu maandelijks een nieuwsbrief uit met JKB nieuws maar ook met nieuws van onze achterban. Zo zorgen we ervoor dat 1) niet-JKB'ers weten wat de JKB achter de schermen doet en 2) we het contact met onze JO's versterken door hen de mogelijkheid te bieden om van onze exposure te gebruiken voor hun eigen projecten.
- We hebben de samenwerking tussen de MarCom werkgroep en andere Werkgroepen binnen de JKB versterkt. In dit half jaar heeft de MarCom Werkgroep meegewerkt aan de communicatiestrategie van vijf JKB events en 2 events waar de JKB een partner van was.
- We hebben gewerkt aan onze employer branding door van start te gaan met het JKB merch plan. We zijn begonnen met onze marktanalyse en zijn nu druk bezig met mogelijke ontwerpen die we willen toetsen bij JKB'ers uit verschillende werkgroepen en leden uit onze achterban.
- We zijn begonnen met het updaten van de website en hebben secties zoals de vacature pagina en blogs en nieuwe, jongeren-outlook gegeven.
- Alle uitingen die door de JKB worden gedaan gaan nu eerst langs deze WG om ervoor te zorgen dat onze uitingen professioneel en in onze huisstijl zijn.
- Deze werkgroep heeft nu een vaste penningmeester.

2.2.3.2 Wat hebben we geleerd?

- Google analytics en CSR zijn tools die ons kunnen helpen ons bereik te vergroten
- Het is belangrijk dat we een divers team hebben met teamleden die een grafische ontwerp achtergrond hebben, die een analytics/webdesign achtergrond hebben etc

2.2.3.3 Toekomstplannen

Er is een live brainstorm dag geweest waarop we out-of-the box ideeën hebben bedacht en die gaan we komend jaar implementeren. Aan de merchandise wordt hard gewerkt en dat is iets wat komend jaar dan echt live gaat! De werkdruk van deze werkgroep heeft hele hoge pieken en lage dalen, het plan is om te kijken hoe we deze wat meer gelijkmatig kunnen verdelen ten behoeve van de vrijwilligers.

2.3 Persteam

Het Persteam van de Jonge Klimaatbeweging zorgt ervoor dat we ons laten horen in de media! Zo schrijft het Persteam persberichten als we een bijzonder evenement organiseren, schrijven ze opiniestukken om kritisch te reflecteren op het nieuws en denken ze mee over hoe we onze activiteiten zo veel mogelijk op papier, tv en radio kunnen promoten.

Het persteam heeft het afgelopen jaar hard gewerkt om onze persaanpak te professionaliseren. Via de ANP Nieuws Manager bereiken onze persberichten een veel groter en diverser publiek.

2.3.1 Successen

- In een brief in het NRC riepen we samen met zeven politieke jongerenorganisaties van links tot rechts op voor échte systeemverandering. Deze brief werd breed opgepakt, ook in de Tweede Kamer, en benadrukte het feit dat onze generatie samen strijdt voor een leefbare planeet.
- We werden meer dan veertig keer genoemd in online en offline media!
- Op belangrijke momenten waren we zichtbaar in de media, zoals na de verkiezingsuitslag en tijdens de klimaattop in Dubai.

2.3.2 Wat hebben we geleerd?

- Onverwachte samenwerkingen kunnen evenzeer nieuwswaardig zijn als onverwachte boodschappen! Het is in onze stukken zowel belangrijk om onze inhoudelijke boodschap te benadrukken als de brede coalitie die achter ons staat.
- Het is net zo belangrijk om te reflecteren op waarom een stuk geplaatst wordt, als waarom een stuk niet geplaatst wordt. Door regelmatige reflectie kunnen we leren van eventuele fouten en nog succesvoller zijn in onze persaanpak.
- Ondanks het feit dat de media vaak ad hoc werken, hebben ze nog steeds behoefte aan structuur en focus. Het is belangrijk dat we een duidelijke persstrategie opstellen voor de belangrijkste thema's voor het jaar en onze agenderende rol net zo serieus nemen als de reagerende rol.

2.3.3 Toekomstplannen

- Aankomend jaar richt het persteam zich onder meer op het verbreden van ons publiek door media op te zoeken waarin het klimaatgeluid nog minder klinkt.
- Ook willen we de les dat onverwachte samenwerkingen goed werken, in 2023 toepassen door gerichte samenwerkingen met andere jongerenorganisaties aan te gaan.

2.4 GROW

GROW organiseert lezingen, workshops en andere evenementen om jongeren te motiveren en te inspireren zelf aan de slag te gaan met de klimaatcrisis. Deze Grow-sessies worden gerealiseerd in samenwerking met Oxfam Novib en geven jongeren de mogelijkheid om meer te leren over de verschillende thema's uit de Jonge Klimaatagenda. Naast kennis opdoen, kunnen jongeren ook vaardigheden leren. Op deze manier zorgen we voor meer bewustwording. Ook planten we een zaadje voor klimaatactie, want wij geloven dat deze kennis en vaardigheden zorgen voor actie.

2.4.1 Successen

- GROW heeft in 2023 diverse evenementen georganiseerd. Van kleine kledingreparatie sessies (10 deelnemers) tot aan grote evenementen met jongeren en politici (150 deelnemers). Dit waren de evenementen:
 - Kledingreparaties in Utrecht, externe training over het upcyclen van je eigen kleding
 - Er is leven na de Groei met Paul Schendeling, externe lezing over post-groei.

- Changing the game met Lucas Simons, interne training over systeemverandering
- Klimaat en voedsel debat met TAPP coalitie
- Klimaat kandidaten evenement, als onderdeel van de Kies voor het Klimaatcampagne
- Planetjams, externe training over het gebruik van expressie in je klimaatboodschap
- JKPanel Live eisenlijstje
- De samenwerking tussen de werkgroepleden van GROW onderling en met de andere werkgroepen heeft ervoor gezorgd dat we veel toffe evenementen hebben kunnen neerzetten.

2.4.2 Wat hebben we geleerd?

- Het op tijd beginnen met het samenstellen van een geschikt en toegewijd team is cruciaal om een evenement goed te laten verlopen. We hebben dit ervaren bij het Klimaat Kandidaten evenement, waar we binnen 2 maanden het volledige evenement hebben voorbereid. Dit begon met een kick-off met iedereen vanuit de verschillende werkgroepen en een wekelijks updatemoment op zaterdagochtend. Door alle betrokkenen is deze voorbereidingsvorm als erg prettig ervaren en de deelnemers waren ook erg enthousiast over het evenement.

2.4.3 Toekomstplannen

Volgend jaar eindigt de financiering vanuit Oxfam Novib. Dit betekent dat naar nieuwe mogelijkheden voor financiering van de brede bewustwordings-evenementen moet worden gezocht. Daarnaast zal GROW onderdeel worden van de themateams.

2.5 Events

In 2023 stonden 3 events centraal: de lancering van de Jonge Watervisie, Xchange en PowerUp 2024. De lancering van de Jonge Watervisie was groots uitpakkt met ongeveer 120 bezoekers en super interessante sprekers. Hierna zijn we druk bezig met het organiseren van Xchange; een evenement georganiseerd samen met JongRES en KEK. Vervolgens is de grote organisatie voor het klimaatfestival: PowerUp '24 begonnen. Naast de grote evenementen zijn er 2 ludieke acties georganiseerd, die erg goed ontvangen zijn bij politici, en zijn er leuke sociale activiteiten opgezet voor de vrijwilligers!

2.5.1 Successen

- Door middel van de lancering van de Jonge Watervisie werd het thema water op de kaart gezet bij jongeren en politici.
- Ontzettend gezellige sociale activiteiten georganiseerd zoals de JKBeste Wensen, avondje bowlen met JKBreed en de JKBarbecue.
- We hebben een standaardproces ingevoerd voor de start van een project of evenement om samenwerking tussen werkgroepen te verbeteren.
- Bundelen van krachten met JongRES en KEK bij XChange en PowerUp '24.

2.5.2 Wat hebben we geleerd?

- Voor de lancering van de watervisie hadden we 2.5 maanden de tijd om de jonge watervisie te schrijven en een evenement neer te zetten. Door de beperkte hoeveelheid tijd was elke werkgroep erg druk bezig en liep de communicatie niet altijd even soepel. Voor het organiseren van een evenement moet je veel samenwerken met andere groepen en daarom is het van groot belang dat het van tevoren goed duidelijk is wie waar verantwoordelijk voor is. Hierdoor hebben we geleerd dat we voor de start van het project erg belangrijk is dat je de tijd neemt om een goed projectvoorstel te schrijven dat duidelijk maakt wat het doel, de doelgroep, de begroting en de verantwoordelijkheden (RASCI model) zijn.
- We hebben dit jaar weer extra aandacht besteed aan sociale activiteiten voor de vrijwilligers. Hier krijgen we ontzettend veel positieve reacties op, omdat het zorgt voor betere verbinding tussen vrijwilligers en werkgroepen.
- Vrijwilligers vinden het leuk om meer betrokken te zijn bij de politieke activiteiten van de organisatie, zoals campagnes en ludieke acties. Daarom is het een goed idee om meer werkgroepen te betrekken

2.5.3 Toekomstplannen

In 2024 zal Events zich bezighouden met het PowerUp festival 2024. Dit proces wordt gedocumenteerd om zo veel te leren van de organisatie. Daarnaast is het van belang dat de werkgroep een goed functionerende werkgroep blijft die events redelijk zelfstandig kan organiseren. Over de invulling van de JKBreeds wordt samen met het Community Team goed nagedacht, om zo de vrijwilligers zich zo goed mogelijk verbonden te laten voelen met de organisatie.

3. Organisatie

3.1. Zij maken de Jonge Klimaatbeweging

De Jonge Klimaatbeweging zou niet kunnen bestaan zonder de hulp van meer dan 80 vrijwilligers. Allemaal doen zij vrijwilligerswerk naast hun eigen baan, opleiding en andere bezigheden. Om elke week weer met een frisse, positieve blik te strijden voor het klimaat en de stem van jongeren in het klimaatdebat te vertegenwoordigen is een ontzettend grote opgave, maar ze doen het wel! De organisatie mag zich rijk rekenen met al deze enthousiaste vrijwilligers.

We hebben veel kunnen en moeten doen: van klimaatlessen op het mbo tot het mogen spreken op de UN Waterconference over ons Watervisie document. En van de gezellige JKBreeds tot aan de hele verkiezingscampagne. Als bestuur zijn we dit jaar, net als voorgaande jaren, super trots op jullie allemaal en bedanken we jullie voor alles wat jullie doen.

Lieve JKBers, bedankt!

3.2. Interne organisatie

Dankzij het opzetten van het Community Team is het bestuurslid HR/Secretaris dit jaar voor het eerst echt ontlast in dagelijkse taken. Dit betekende dat het bestuurslid meer kon nadenken over beleidsplannen voor de interne organisatie.

Het afgelopen jaar heeft het bestuurslid HR/Secretaris veel kunnen doen om de organisatie bij de Jonge Klimaatbeweging nog professioneler te maken. Er is veel gebeurd op het gebied van welzijn, diversiteit & inclusie en de ontwikkeling en structurering van de organisatie.

3.3.1 Successen

1. In het eerste halfjaar is met het hele bestuur nagedacht over en gewerkt aan een visie op D&I binnen de Jonge Klimaatbeweging. In het tweede halfjaar is deze visie geëvalueerd en is er geconcludeerd dat dit traject vervolgd wordt met een D&I strategie voor de aankomende jaren die geschreven moet worden in 2024.
2. Begonnen met de ontwikkeling en het schrijven van een huishoudelijk reglement dat in 2024 afgemaakt kan worden.
3. Duidelijke structurering van het proces dat wordt doorlopen wanneer de organisatie nieuwe vrijwilligers zoekt.
4. Vanaf het bestuursjaar 2023/2024 is er nog betere ondersteuning bij de persoonlijke ontwikkeling van bestuursleden van de organisatie.
5. Dankzij de cursus over eerste hulpverlening bij psychische en mentale klachten kunnen we meer en betere informatie bieden aan onze vrijwilligers over mentaal welzijn.
6. Er is een tweede vertrouwenspersoon bijgekomen zodat vrijwilligers kunnen kiezen bij wie zij het liefst hun verhaal kwijt willen.

3.3.1 Wat hebben we geleerd?

- Het blijft een feit dat de Jonge Klimaatbeweging in zeven jaar heel snel gegroeid is. Dit gaat over de hoeveelheid vrijwilligers in de organisatie, maar ook over de dingen die mensen van ons verwachten en vragen. We hebben geen tijd en mensen om overal ja op te zeggen, maar het blijft een kunst om te kiezen tussen de vele projecten waar we voor gevraagd worden.
- Ook hebben we dit jaar weer geleerd dat de grote groei in het vrijwilligersaantal betekent dat de communicatie tussen werkgroepen soms nog lastig is. Zeker bij projecten waar meerdere werkgroepen aan meewerken is het belangrijk dat snel duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is en wat iedereen van elkaar verwacht.
- Dit jaar hebben we geleerd dat een gezellige organisatie een effectieve organisatie is. Hierom is het extra belangrijk dat vrijwilligers elkaar kennen en ook naar evenementen zoals de JKBreed komen. We zijn erachter gekomen dat vrijwilligers niet altijd weten wanneer de JKBreeds georganiseerd worden. Het is een realisatiemoment geweest dat de JKB inmiddels zo groot is dat we voor evenementen voor onze eigen vrijwilligers bijna net zo goed moeten promoten als voor externe evenementen!

3.3. Community Team

2023 was het eerste volledige jaar van het Community Team, dat halverwege 2022 is opgericht. Deze nieuwe werkgroep ondersteunt sindsdien het bestuurslid HR/Secretaris bij het professionaliseren van de interne organisatie en secretariële taken. De werkgroep heeft als doel om (oud-)vrijwilligers te verbinden, de interne communicatie te verbeteren en vrijwilligers administratief te ondersteunen.

3.3.1 Successen

- Goede en stabiele ondersteuning van het bestuurslid HR/Secretaris waardoor deze voor het eerst meer met beleidsplannen aan de slag kon
- JKBelevingsproject begonnen en afgerond, waardoor pijnpunten binnen de vrijwilligerstijd in kaart zijn gebracht. Hierdoor konden plannen worden ontworpen om de pijnpunten weg te halen!
- Het eerste vrijwilligerstevredenheidsonderzoek is verzonden naar de vrijwilligers. In de zomer hebben 49 vrijwilligers hem ingevuld en in de winter 39. Bij beide onderzoeken waren de resultaten heel positief.
- Het intranet is gemaakt, een pagina waarop alle informatie die nuttig is voor vrijwilligers overzichtelijk en duidelijk te vinden is.
- De Algemene Schijf op de Google Drive is geüpdatet. Hier stonden oude en overbodige documenten op en na de update is de schijf weer gebruiksvriendelijk.

3.3.2 Wat hebben we geleerd?

- Een les die vaak terugkwam tijdens de brainstorms over de JKBeleving gaat over de werkstructuur van de Jonge Klimaatbeweging, en de verwachtingen die wij hebben van onze vrijwilligers. We zijn een jongerenorganisatie die inmiddels zeven jaar bestaat, met meer dan 80 vrijwilligers die gemiddeld 8 uur per week verspreid over het hele land werken. De vrijwilligers werken veelal online omdat we vrijwilligers hebben verspreid over Nederland. Om deze reden hebben we het afgelopen jaar gefocust op verbeterd verwachtingsmanagement: zodat alle vrijwilligersneuzen dezelfde kant op staan, iedereen weet wat ze kunnen verwachten en waarop ze kunnen bouwen.
- Een tweede geleerde les gaat over de motivatie van onze vrijwilligers. De Jonge Klimaatbeweging barst van de intrinsieke motivatie om de klimaatcrisis aan te pakken. Maar om een succesvolle organisatie te zijn, die haar vrijwilligers aan zichzelf kan binden, hebben we meer nodig dan intrinsieke motivatie. We hebben groepsmotivatie nodig: het idee dat je deel uitmaakt van een groep met dezelfde waarden, waarin jij je thuis voelt. Met behulp van fysieke organisatiebrede evenementen, geld waarmee werkgroepen leuke dingen konden doen en aanmoediging om hier ook echt gebruik van te maken, lag de focus dit jaar wat meer op de gezelligheid. Hierdoor leerden onze vrijwilligers elkaar dit jaar ook weer fysiek kennen.

3.3.3 Toekomstplannen

In 2024 zal het Community Team doorgaan met de lijn die nu getrokken is. De vrijwilligerstevredenheidsonderzoeken zullen nu elk halfjaar worden uitgevoerd en om extra informatie te winnen wordt er ook na elk VTO een JKBespreking georganiseerd. Verder zal het Community Team ook beginnen aan een nieuw groot project gericht op het in kaart brengen van de JKB Community intern en extern.

3.4 Groen Geld

De werkgroep Groen Geld ondersteunt de stichting in de zoektocht naar financiële middelen. Om de belangrijke projecten van de Jonge Klimaatbeweging mogelijk te maken verzorgen zij het groene geld dat daarvoor nodig is. Dit doet de werkgroep door het vinden van fondsen, sponsoring, en opdrachten.

3.4.1 Successen

- In 2023 is er in totaal €269.891,13 opgehaald uit fondsen voor de projecten van de JKB. Onder andere voor de United Nations Water Conference in New York.
- Overzicht van alle fondsen geüpdatet en nu overzichtelijk in Notion opgeslagen.
- Samenwerking tussen JKB en Trees for All
- Onze kennis op het gebied van fondsaanvragen kunnen delen met andere groene organisaties

3.4.2 Wat hebben we geleerd?

- We hebben geleerd om andere werkgroepen van de JKB beter te betrekken bij de activiteiten van Groen Geld en hen bewuster te maken van de mogelijkheden op financieel gebied. Hierdoor weten werkgroepen ons beter te bereiken als ze een leuk project hebben en kunnen we samen passende financiering vinden.
- De werkgroep Groen Geld heeft afgelopen jaar af en toe periodes een beetje stil gelegen doordat fondsaanvragen niet het hele jaar door lopen. We hebben geleerd dat we meer naar alternatieve manieren moeten zoeken om tussen de aanvragen door ook een mooie bijdrage aan de JKB te kunnen leveren. Daar gaan we aankomend jaar mee aan de slag.

3.4.3 Toekomstplannen

Aansluitend op het laatste punt willen we dit jaar het takenpakket van de werkgroep verbreden. Zo zullen we onder andere bezig zijn penningmeesters binnen elke werkgroep te ondersteunen bij het bijhouden van de financiën van hun werkgroep. Ook willen we andere manieren van inkomsten naast fondsen weer verder verkennen. Zo gaan we aan de slag met partnerships met bedrijven maar kijken we ook naar hoe we de inkomsten vanuit donateurs kunnen verhogen. Ook hopen we dit jaar lange termijn financiering te vinden voor de Jonge Klimaatbeweging. Dit is een belangrijke stap voor de JKB en hiermee zouden veel professionaliserings stappen gezet kunnen worden.

4. Financiële verantwoording

Ook financieel gezien was 2023 een goed jaar voor de Jonge Klimaatbeweging waarin wij veel geld hebben kunnen binnenhalen maar nog belangrijker, ook kunnen uitgeven. Hiermee hebben wij een hoop impact kunnen maken, onder andere rondom de verkiezingen. We hebben verder gebouwd aan de fundering die afgelopen jaren is gelegd voor het professionaliseren van de stichting. Voor een uitgebreider inzicht in de financiën verwijzen we u door naar de financiële bijlage.

Inkomsten

De totale inkomsten dit jaar bedroegen €303.119,39. Dit bedrag is een stuk hoger dan afgelopen jaren, mede door de online Klimaat Kandidaten campagne tijdens de verkiezingen waarvoor we €75.000 van de Turing Foundation hebben ontvangen. Opbrengsten uit fondsen zijn dus hoger dan normaal gesproken door deze campagne. De opbrengsten uit donaties daarentegen daalden iets ten opzichte van afgelopen jaren, hier hebben we afgelopen jaar ook weinig aan gedaan. Ook de opbrengsten uit sprekers opdrachten en workshops daalden, dit komt vooral doordat er vanuit het bestuur te weinig capaciteit was om aan alle aanvragen te voldoen. Dit had ook te maken met de drukte rondom de verkiezingen en alles wat daarbij kwam kijken.

Uitgaven

De totale uitgaven dit jaar bedroegen €247.196,79. Ook hierbij zien we een flinke stijging ten opzichte van vorig jaar. Dit is wederom te verklaren door alle projecten rondom de verkiezingen zoals de campagne van €75.000. Ook hebben we dit jaar een nieuw kantoor in gebruik genomen waardoor de kosten voor huisvesting zijn toegenomen. Daarnaast zijn de bestuursvacaties ook verhoogd naar €150,- per maand per bestuurslid.

Continuïteitsreserve en bestemmingsreserves

Met het positieve resultaat zijn er vijf bestemmingsreserves toegevoegd of aangevuld voor in totaal €55.922,60. Met de bestemmingsreserves gaan wij in komend boekjaar bijbehorende projecten (Professionalisering organisatie, PowerUp festival, GROW en JKA,) financieren.

Colofon

Jonge Klimaatbeweging 2020

Oudegracht 60,

3511 AS, Utrecht

info@jongeklimaatbeweging.nl

KVK 67178995

Bijlage

1. Verslag Raad van Toezicht

Doel en taak Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het bestuur en zorgt ervoor dat de activiteiten van de Jonge Klimaatbeweging in lijn zijn met de centrale uitgangspunten volgens de statuten: toekomstbestendigheid, klimaatrechtvaardigheid, jongerenparticipatie en empathie. Daarnaast besteedt de Raad van Toezicht aandacht aan de interne organisatie. In dit verslag geeft de Raad van Toezicht van de Jonge Klimaatbeweging inzicht in haar werkwijze.

Samenstelling

De Raad van Toezicht van de Jonge Klimaatbeweging telt zeven personen. De ervaring van de leden van de Raad van Toezicht bij jongerenorganisaties draagt bij aan de ontwikkeling en het voortbestaan van de Jonge Klimaatbeweging. De zittingstermijn van de leden bedraagt twee jaar met eenmaal de mogelijkheid tot herbenoeming voor twee jaar. In 2023 zijn twee nieuwe leden toegetreden: Frank van de Wolde en Dylan Ahern. Drie leden zijn afgetreden: Luce van Kempen, Jikke Voerman en Laurie van der Burg. De ontstane vacature wordt naar verwachting begin 2024 ingevuld. De leden hadden in 2023 de volgende (neven)functies.

Functies

Dylan Ahern (lid Raad van Toezicht sinds 1 december 2023)

Portefeuilles: Jonge Klimaatagenda, Projecten

Directeur De Kiesmannen, Artistiek Directeur Stichting DE/MO.

Linda Barry (lid Raad van Toezicht sinds 1 februari 2021)

Portefeuilles: Diversiteit en inclusie

Programmamedewerker gendergelijkheid & inclusie Defence for Children.

Nick van Bree (lid Raad van Toezicht sinds 1 februari 2021)

Portefeuilles: tot 1 december, Financiën, Communicatie. Vanaf 1 december, Voorzitter.

Politiek Assistent a.i. wethouder Meliani Gemeente Amsterdam. Vanaf mei 2023, senior marketing- en communicatieadviseur PAX. Vanaf oktober 2023, Hoofd Engagement PAX.

Laurie van der Burg (lid Raad van Toezicht tot 1 december 2023)

Portefeuilles: Jonge Klimaatagenda, Jongerenorganisaties

Campagneleider Global Public Finance bij Oil Change International. Steering Committee Uplift UK

Kees Gillesse (lid Raad van Toezicht sinds 1 februari 2021)

Portefeuilles: Financiën, Projecten, Overheid en politiek

Beleidsmedewerker onderwijs Tweede Kamerfractie D66.

Luce van Kempen (lid Raad van Toezicht tot 1 september 2023)

Portefeuilles: Overheid en politiek

Corporate management trainee KLM. Kroonlid Sociaal Economische Raad. Lid raad van advies Young Impact. Lid adviesraad Inspectie van het Onderwijs.

Annejet Lont (lid Raad van Toezicht sinds 1 februari 2021)

Portefeuilles: Human resource

Programma manager ECHO (Expertisecentrum Diversiteitsbeleid).

Jikke Voerman (lid Raad van Toezicht tot 1 december 2023)

Portefeuilles: Voorzitter

Beleidsmedewerker gebiedsgericht werken klimaatbeleid bij overheid

Frank van de Wolde (lid Raad van Toezicht sinds 1 september 2023)

Portefeuilles: Financiën, Overheid en politiek

Senior Manager Boer&Croon. Voorzitter Stichting RoodGroen

Collectieve verantwoordelijkheid

De RvT werkt volgens het principe van collectieve verantwoordelijkheid. Het uitgangspunt is dat elk van de leden in staat is het functioneren van de Jonge Klimaatbeweging op hoofdlijnen te beoordelen. De portefeuilles zijn om praktische redenen verdeeld.

Integriteit

Het toezien op de integriteit van organisatie en processen van de Jonge Klimaatbeweging en de RvT is een belangrijk onderdeel van de taak van de RvT. De integriteitscode van de Raad van Toezicht bevat normen en processen om belangenverstremming bij leden van de RvT te voorkomen. Kern is dat leden van de Raad van Toezicht geen belang mogen hebben bij de beslissingen van de Jonge Klimaatbeweging. Nevenfuncties van de leden van de RvT zijn te raadplegen in het jaarverslag.

Werkzaamheden

De Raad van Toezicht baseert zich bij toezicht op de door het bestuur verstrekte stukken en eigen waarneming. Dit doet de Raad van Toezicht bijvoorbeeld door het bijwonen van bijeenkomsten die de Jonge Klimaatbeweging organiseert, kennis uit eigen netwerk, adviesgesprekken en verkennende vragen voorafgaand aan de reguliere vergaderingen. De Raad van Toezicht geeft gevraagd en ongevraagd advies. De individuele leden van de Raad van Toezicht vullen hun adviesrol individueel in, afhankelijk van beschikbare tijd en competenties. Dit jaar is er een training gefaciliteerd door Blikverruimers om de toezichthoudende kwaliteiten van de leden te versterken. Daarnaast vindt er een keer per jaar een interne evaluatiesessie plaats, waarin de RvT haar eigen functioneren onder de loep neemt en een plan maakt met verbeteringen.

Beloningsbeleid

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor het uitoefenen van hun functie geen beloning of vergoeding. Wel hebben leden recht op vergoeding van de kosten die gemaakt worden door het uitoefenen van bestuurswerkzaamheden.